

ZASAVSKI UDARNIK

III 71/1

82840
6.2.7950

★ ★ Glasilo Osvobodilne fronte Trbovlje ★ ★

Leto I.

Trbovlje 3. januarja 1948.

Št. 1.

Poslanica maršala Tita za novo leto 1948

Predsednik vlade FLRJ maršal Josip Broz-Tito je imel ob nastopu novega leta naslednji govor:

Državljeni in državljanke Jugoslavije!

Mimogrede je leto 1947 in nastopa novo leto 1948. Za našo deželjo ima preteklo leto 1947 poseben pomen zaradi tega, ker je bilo to prvo leto našega petletnega plana, prvo leto planskega gospodarstva v novi Jugoslaviji. V tem letu so prišle do izraza ogromne ustvarjalne sile, ki so bile latentne v naših narodih. Do izraza so pa lahko prišle edino pod novimi pogoji našega notranjega razvoja, tako gospodarsko, kakor tudi politično in kulturno, to je v novi družbeni strukturi naše dežele. Samo zato, ker so te ustvarjalne sile naših narodov osvobodjene kapitalističnih izkoriščevalskih okovov, so mogle dati v tako kratkem razdobju po pretekli vojni v naši deželi, ki jo je okupator tako opustošil — doslej nevidene rezultate pri graditvi.

Toda na drugi strani so se pokazale tudi nekatere slabosti in negativne strani v raznih panogah naše gospodarske delavnosti. Te slabosti so imele tudi objektivni značaj, vendar lahko mirno trdim, da je pri premagovanju večine teh pomanjkljivosti in slabosti igral objektivni činitelj prehodno vlogo. Vendar so kljub vsemu uspehi, ki so bili doseženi v tem zares kratkem razdobju t. j. v letu dni na vseh področjih gospodarske, politične in kulturne dejavnosti tako veliki, da je to zares najboljšo jamstvo naših uspehov pri nadaljnjih naporih za uresničenje vsega, kar smo si zastavili kot osnovno nalogo, za dosego boljše ter srečnejše prihodnosti naših narodov.

Tu bom najprej govoril o mnogih pomanjkljivostih in slabostih, zakaj uspehi govorijo sami zase; ko pa govorimo o naših slabostih pred javnostjo, delamo to zaradi tega, ker je to prav tako, če ne bolj potrebno, kakor če govorimo o naših uspehih. Če je mogoče popraviti in odpraviti pomanjkljivosti in napake, jih je treba odkrivati in vedeti, da je to potrebno ne le tistim, ki jih delajo, temveč tudi vsemu delovnemu ljudstvu, zakaj s pravočasnim odkrivanjem raznih slabosti in pomanjkljivosti dosežemo vzgojni namen: s tem se želi doseči ne le, da se poboljšajo tisti, ki delajo napake in pomanjkljivosti, temveč, da posvarimo druge, naj jih ne delajo. Napake in razne pomanjkljivosti imajo dandanes drugačen značaj, kakor je bilo prej v kapitalističnem sistemu. Le-te dandanes škodujejo ne le posameznikom, ampak vsej skupnosti, to je, škodujejo ljudstvu sploh, ker gre za pomembno ljudsko imetje. Vzemimo n. pr.: razmetavanje ali poškodovanje imetja kakršne koli vrste: bodisi transportnih sredstev ali raznih strojev v tovarnah; bodisi tratenje raznega materiala pri graditvah ali surovin v tovarnah; bodisi nevarčevanje

ali razmetavanje finančnih sredstev ali raznih življenjskih potrebščin; bodisi, da se izogibajo delovni dolžnosti, odnosno lenarijo, ali brezvestni odnos, odnosno malobrižnost do ljudi, — vse to zlasti pod dandanašnjimi pogoji prizadeva vso skupnost našega ljudstva.

Vzemimo n. pr. brezvestni odnos do raznih transportnih sredstev, kakršni so avtomobili itd. Naša država te avtomobile kupuje v tujini za zelo drag denar, za devize, ki jih težko dobimo, ker moramo zato izvažati najbolj dragocene surovine in življenjske potrebščine, a vendar s temi avtomobili, s tem državnim, odnosno ljudskim imetjem, tisti, ki jim je zaupano, pogosto ravnaajo zločinsko in malomarno. Brezvestni odnos in uničevanje tega imetja ograža vso našo skupnost in pomeni pravi zločin proti ljudstvu.

Nadalje je zelo pomembno vprašanje, kako se ravna z raznim stavbnim gradivom in stroji. V tem pogledu so bile v preteklem letu velike pomanjkljivosti, tako da so v mnogih primerih dobile saboterski značaj. V mnogih primerih so ravnali s stavbnim gradivom, cementom, lesom itd. skrajno potratno. Razmetavali so cement in drugo gradivo izbirno, kakor da je ta material pri nas neizčrpen. Če upoštevamo, da je zavzela gradbena delavnost pri nas ogromen obseg v vseh naših republikah, tedaj je škoda, ki je bila povzročena s takšnim razmetavanjem stavbnega gradiva, zavzela zares velik obseg, zakaj potratno so uporabljali gradivo v vseh republikah in mnogih krajih, ponekod bolj, drugje manj.

Še slabše je bilo z raznimi gradbenimi stroji, ki jih pri nas v državi še niti ne izdelujemo, marveč jih moramo uvažati iz inozemstva za devize. S takimi stroji se ravna skrajno malomarno in brezdušno. Često so bili taki stroji na dežju in snegu ne samo tedne, marveč cele mesece in so se zaradi vremenskih neprilik kvacili in postali nesposobni za delo. Pri tem je država v dvojni meri oškodovana: 1. zaradi tega, ker so bili ti stroji drago plačani, a niso mogli biti izkoriščeni in drugič zato, ker imamo teh strojev malo in se predvidena dela niso mogla pravočasno izvršiti, ali pa se niso mogla pričeti nova dela.

Vprašanje nemarnega odnosa do dolžnosti je za nas nemale važnosti. Od tega je odvisno ali bomo hitreje ali počasneje ustvarili naš petletni plan, ali bomo lažje ali težje izvršili naše naloge. Če rečem lažje ali težje, mislim s tem reči, da se vse naše ogromno breme dela porazdeli enakomerno po sposobnosti in fizični zmoglosti na čim večje število državljanov, to je na vse državljane, ki so sposobni za delo. Pri nas se je pokazalo, da je pri ogromni večini naših državljanov visoka delovna zavest,

tako pri delavcih, kakor pri kmetih. Prav posebno pa pri naši divni mladini. Je pa del naših državljanov, ki jim manjka državljanska zavest do delovne dolžnosti. Dele se na več kategorij. Eni delajo za to, da bi služili toliko, kolikor jim je potrebno, da se nekako preživljajo v brezdelju. Tem ljudem je to mogoče zaradi tega, ker so dobro služili in so bili oskrbovani z racioniranim kruhom in drugim živežem ne glede na to, ali delajo ali ne. Temu je sedaj konec: racionirani kruh in živež ostleje ti ljudje ne bodo dobili v času, ko nič ne delajo, a so fizično sposobni za delo. Drugi zopet pretirano mnogo praznujejo razne praznike ali zapuščajo rudnike, tovarne in druga podjetja zaradi kakih malenkostnih pravnih doma. Razume se, da vse to povzroča ogromno škodo ljudski skupnosti in da to resno ovira izvršitev plana Poleg tega pa že samo en dan, ki se praznuje, stane državo več sto milijonov dinarjev. V tem letu so bili primeri da prav zaradi tega nekateri rudniki in tovarne niso izpolnili plana proizvodnje, zaradi česar je

moral najbolj zavedni del delavcev napeti vse sile, da se je plan izvršil. Nadalje so tudi taki, ki nikakor nečejo delati za skupnost, marveč o spekulacijo ali na drug neproduktivni način dobivajo sredstva za življenje, seveda na škodo skupnosti. Že s tem postajajo ti ljudje sovražniki nove Jugoslavije, kajti že po pravilu takti ljudje ne žele, da bi uspeli v izgraditvi naše države, naše boljše bodočnosti.

Mnogi med nami pozabljajo, da so ljudje, kadri najdragocenejše, kar imamo in ravnajo z ljudmi prečesto brezdušno. Nimajo dovoljne in čestokrat sploh nobene skrbi za ljudi. Že iz našega petletnega plana je razvidno, kako težaven je za nas problem usposabljanja novih kadrov v raznih sektorjih našega gospodarstva, vendar pa mnogi naših voditeljev in ustanov ravnajo povsem malomarno z delavci in uradniki, ne da bi skrbeli za nje. Za najvažnejše se lahko smatra malomarnost v zadevi stanovanja za delavce in ostale uslužbence. Za to se posebno malo menijo, čeprav je z vsakim dnem vse večji dotok delov

tu so bile ponekod pomanjkljivosti, kakor je bilo to nekaj časa pri preskrbi Hrvatskega Primorja in Istre.

Razume se, da ima pri tem veliko vlogo odkup raznih kmetijskih pridelkov od kmetov. Tu naletimo dostikrat na nerazumevanje. Odkup se je razvijal s težavo in je bil zdaleč premajhen, da bi kril potrebe. To se naša zlasti na odkup krompirja, zelja, fižola in še nekaterih drugih pridelkov, potrebnih za preživljanje.

Po drugi strani je bila in je še vedno velika slabost v distribucijskem aparatu in distribucijskem planu. Često so bila polna skladišča raznega blaga, kmetje pa so trpeli pomanjkanje prav na tem blagu. Zaradi slabe evidencije, nemarnosti in počasnosti se je često, na primer pred zimo, dodeljevalo poletno tekstilno blago, a spomladi zimske. Nadalje so pošiljali v razne kraje stvari, ki se tam sploh ne morejo trošiti, v druge kraje pa tako blago, ki bi drugje bilo potrebno, itd. Z eno besedo, glede preskrbe je treba napraviti najen in temeljit preokret na bolje, kajti to so velike stvari, za katere je treba odgovarjati, ker delajo veliko škodo državi kot celoti.

Povprečna minimalna mezda v FLR Jugoslaviji se je dvignila povprečno za 20,56%, po panogah gospodarstva pa takole: v proizvodnji goriva za 21,70%, v metalurgiji (črni in barvasti) za 26,36%, v težki industriji za 37,81%, v lahki industriji za 14,17%, v industriji gradbenega materiala in predelovalni industriji za 24,37%, v tekstilni za 7,82%, v prehrabeni panogi za 9,42%.

V tem letu je izkoristilo plačan dopust 848.735 delavcev in 332.000 uslužbencev, skupaj z družinami pa 1.508.087 oseb. Celokupni znesek plačanih dopustov in raznih godnosti delavcem in nameščencem znaša 1.889.639.990 din.

Finance

Osnovni dohodki: Pri vplačilu davka na promet proizvodov je bilo doseženo 101,5%, oziroma pobrano nad 27 milijard din. Pri vplačilu dobička na račune pri Narodni banki FLR na podlagi gospodarsko finančnih planov je bilo doseženo 101,7%. Amortizacijski fond: po gospodarsko finančnih planih in proračunu je doseženo 152%, od tega za leto 1947. 120%; davek na dohodek po državnem proračunu je bil uresničen s 97,5%.

Osnovni izdatki: finančne investicije po planu so dosegle 90,3%, izdatki za prosveto, znanstveno delo, dvigovanje kadrov ter tiskarske založniško delavnost po splošnem državnem proračunu pa so znašali 87,9%. Izdatki za socialno-zdravstveno zaščito po splošnem državnem proračunu so dosegli 94,5%.

Prostovoljno delo naše mladine je bilo tako obsežno, da mi tu ni mogoče niti približno navesti številke in značaja teh del. Navajam v glavnem najvažnejše objekte in številke. Največji in za naše gospodarstvo najpomembnejši objekt je brez dvoma mladinska proga Sarajevo—Sarajevo. Tu je sodelovalo 211.371 mladincev in mladink. Na delu pri gradnji tovarne v Železniku je sodelovalo 15.371 mladincev in mladink, pri gradnji gozdnih objektov 16.003 mladincev in mladink. Pri gradnji Novoga Beograda je sodelovalo 1418 mladincev in mladink. Pri republiških delih: pri gradnji tovarne hidravličnih strojev in parnih kotlov v Zagrebu, pri gradnji ceste Sv. Peter—Oelje, pri regulaciji gorškega Ljaka, pri gradnji tovarne »Titana« v Kamniku, pri gradnji mladinske proge Nikšić—Titograd, pri gradnji plovnirske proge v Beogradu in Zagrebu, pri mobilizaciji Strumiškega polja itd. — so prav tako sodelovali desetstoseči mladincev in mladink. Vse to, kakor tudi sodelovanje mladine, organizirane v enotah pri lokalnih delih — ne računajoč tu sodelovanje pri delih, organiziranih od odborov Ljudske fronte — vse to priča o brezprimernem delovnem heroizmu in visokem patriotizmu naše slavne mladine, ka-

tere prispevek za naš petletni plan v prostovoljnem delu presega v tem letu vrednost tri in pol milijarde dinarjev. Vrednost vsega prostovoljnega dela na ozemlju FLR Jugoslavije pa znaša okrog šest milijard dinarjev.

Izkorištam to priliko, da izrasim v svojem imenu in v imenu vse vlade naši slavni delovni mladini najtoplejšo zahvalo za njeno požrtvovalno delo pri izgraditvi države in izvedbi petletnega plana.

Po vsem tem, kar sem poprej navedel, se vidi zelo velik napredek in uspeh pri uresničevanju plana v letu 1947. Največja zasluga za to gre našim delavcem, tehničnemu osebju in uslužbencem v podjetjih in rudnikih, naši slavni mladini in vsem onim, ki so se neumorno prizadevali v raznih ustanovah od ministrstva pa vse navzdol, da bi se naše težke naloge kljub vsem težavam izvršile pravočasno.

Državljaní, državljanke, delavci, delavke, mladina, kmetje in vse delovno ljudstvo!

Nastopa novo leto 1948 V tem novem letu nas čakajo nič manj težke, če ne še težje naloge kakor smo jih imeli v letu 1947. Mi jih moramo obvladati in izvršiti V nastopajočem letu mora vsak naš delovni človek dati vse iz sebe pri izvrševanju svoje dolžnosti V tem letu moramo spraviti na minimum, če ne popolnoma likvidirati razne pomanjkljivosti, o katerih je bilo poprej govora.

Obračam se na naše rudarje, da nam dajo še več premoga in raznih rud naše zemlje, našim delavcem in delavkam v težki in lahki industriji, da dajo čim več jekla, železa in raznih proizvodov; obračam se na našo slavno mladino, da tudi v tem novem letu daje zgled svojega delovnega heroizma in da tudi v tem novem letu pomaga pri izpolnjevanju našega plana. Toda hkrati apeliram na vsa naša mladina po šolah, naj se marljivo učí, kajti to mora biti njena prva dolžnost, da bo mogla tako čimbolj koristiti naši državi, ki so ji tako potrebni novi, sposobni in zvesti strokovni kadri. Obračam se na vse delavce in delavke, ki izdelujejo gradbeni material: dajte tudi v tem novem letu naši državi čim več gradbenega lesa, čim več cementa, čim več opeke in ostalega materiala, kajti to je ogromnega pomena za zgraditev naših mest, tovarn, raznih kulturnih ustanov, stanovanj itd.

Obračam se na vse delovno ljudstvo na vsi, na naše kmete, naj posejejo vsako ped zemlje, da dajo čim več raznih kmetijskih proizvodov državi, država pa si bo prizadevala, da dobe čimprej in čim več industrijskih izdelkov ki so jim potrebni.

Naša ljudska inteligenca, tako na šolah in univerzah, kakor v raznih drugih ustanovah, naj vloži vse svoje sile za vzgojo naših novih kadrov. To je velika in častna naloga in mi upravičeno pričakujemo, da jo bo naša ljudska inteligenca izvršila.

Obračam se na našo inteligenco pu ustanovah in v administraciji sploh, da da vse iz sebe pri izvrševanju svoje dolžnosti in onemogoči sleherni birokratizem v naših ustanovah.

Prav tako tudi naše ljudske oblasti ne smeje niti za trenutek pozabiti, da so tu zaradi ljudstva in da so ljudstvu odgovorne za svojo ravnanje in svoje delo.

Z globokim prepričanjem, da bomo izgradili našo državo po planu, da bomo izgradili socializem in ustvarili srečnejšo bodočnost naših narodov, želim vsemu delovnemu ljudstvu po mestih in vaseh srečno novo leto 1948.

Čitajte, širite in dopisujte v naš list
»ZASAVSKI UDARNIK«

Ob prvi številki Zasavskega udarnika

Prva številka »Zasavskega udarnika« je izšla v trenutku, ko pregledujemo uspehe našega planskega gospodarstva. Zato tudi glavna vsebina tega lista govori o uspehih posameznih delovnih kolektivov, kakor tudi o neuspehih pri doseganju plana, katerih vzrok so razne težkoče, pa tudi nepravilno pojmovanje posameznikov do izvrševanja svojih obveznosti. Kot izhaja prva številka »Zasavskega udarnika« moramo naglasiti, kaj nas je napolnilo, da pričnemo izdajati svoj list in kaj mora biti njegova glavna osnova, če hočemo, da bo »Zasavski udarnik« mobilizator in organizator naših uspehov in da bo odkrival tudi napake v našem vsakdanjem delu in borbi za izvedbo plana. Naloga, ki stojijo pred rudniki Zasavskega bazena so velike, zato mora »Zasavski udarnik« s pomočjo vseh delovnih kolektivov Zasavskega bazena, kakor ostale industrije in njihovih sindikalnih podružnic, organizacij Fronte in vseh možnih organizacij okraja dvignati delovno zavest in razvijati naše delovne izkušnje, odpirati nove poti v organizaciji našega dela, preverjati njegovo izvedbo in tudi popularizirati uspehe posameznih kolektivov, vratov številke ter posameznikov.

Naloga našega lista bo, da bo pri našal vsakodnevne probleme ne samo iz industrije, temveč tudi iz vseh področij ustvarjalnega dela in življenja našega okraja.

Zato bo naš list v tesni povezavi s podeželjem. Glavno delo pa bo opravil list na področju, kjer delavec zasavske industrije bje vsakodnevno borbo za izvedbo našega plana. Tako mu bo vsebina naših organizacij Osvobodilne fronte, delo sindikalnih podružnic in ostalih množičnih organizacij, delo osnovnih organov ljudske oblasti v našem okraju in vsa ostala področja našega političnega, gospodarskega in kulturnega sodelovanja.

Da bo »Zasavski udarnik« uspešno izpolnjeval naloge, ki so postavljene predenj, pa je potrebno njegovo tesno sodelovanje z vsemi področji našega ustvarjalnega dela, potrebno je, da sodelujejo pri njegovem delu vsi, ki zavestno gradijo naše boljše in srečnejše življenje — kajti le tesno povezan z množicami in njihovo borbo bo izpolnjeval svojo nalogo: da bo verno zrcalo našega življenja in dela, in da bo doprinesel svoj delež pri izpolnjevanju našega plana.

Uredništvo.

Rudniki Zasavskega bazena so dosegli svoj proizvodni letni plan za leto 1947

Zasavski bazen je dosegel svoj proizvodni letni plan dne 30. XII. 1947.

Največji rudnik bazena Trbovlje je dosegel svoj proizvodni letni plan dne 27. XII., rudnik Zagorje je dosegel svoj proizvodni plan dne 29. XII.

Rudnik Hrastnik pa vrši še vztrajno borbo za doseglo plana.

Apnenice Zagorje so dosegle svoj plan dne 13. XII. 1947. Opekarna Trbovlje je dosegla svoj proizvodni plan dne 23. XII. 1947.

Centralne rudarske delavnice Trbovlje uspešno rešujejo svojo nalogo — ter se plansko proširujejo.

Uprava Zasavskih premogovnikov čestita vsem svojim delovnim kolektivom srečno in uspešno Novo leto 1948 in želi, da bodo vsi delovni kolektivi tudi v letu 1948 vršili uspešno svoje naloge, v cilju dosege Titove petletke.

Vse sile za petletko!

Uprava Zasavskih premogovnikov Trbovlje.

Delo mladinskih števil v Zasav. premogovnikih

Mladina Trboveljskega okraja se z uspehom vključuje v borbo za izvedbo plana. Mladina obrata Kotredeč v rudniku Zagorje je prva ustanovila mladinsko številko za kopanje premoga. Pobuda mladine obrata Kotredeč je prav živo zajela vso mladino Zasavskih premogovnikov. Med njimi je mladina z Vzhodnega obrata v Trbo eljskem rudniku ustanovila prav tako mladinsko številko 216, ki je na podlagi doseženih rezultatov ki jih je dosegla v borbi za dvig proizvodnje, napovedala tekmovalje vse mlštevilkam Zasavskega bazena. Uspehi tega tekmovalja so naslednji: Mladinska številka Vzhodnega obrata rudnika Trbovlje 216 je v novembru preseгла normo za 75 % Mladinska številka 192 za 38 %, številka 176 za 36 %, številka 200 pa za 32 %. Mladinska številka Vzhodnega obrata je tudi ob priliki obletnice proglasilne republike napovedala tekmovalje vsem mladinskim številkam jugoslovanskih rudnikov. V rudnikih Zasavskega bazena je sedaj 11 mladinskih števil, ena mladinska brigada pa je v kamnolomu Cementarna v Trbovljah. V rudniku Hrastnik je bila pred mesecem le ena mladinska številka, sedaj pa jih je že pet. V rudniku Trbovlje delata dve

Dvakratni udarnik mladinske št. Zveznik Miha Vshodni obrat Trbovlje

mladinski številki, ena pa se ustanavlja. V rudniku Zagorje delajo 3 mladinske številke in se še vedno ustanavljajo nove. Ustanavljajo se mladinski številki v rudnikih je dokaz, da je mladina pripravljena prispevati čim več za izpolnitev petletnega plana, kakor je prispevala v času narodno osvobodilne borbe, ko je zavzemala položaje v prvih vrstah.

Ves bazen zasavskih premogovnikov je izpolnil letni plan

Premogovni bazen zasavskih rudnikov je v torek, 30. t. m., ob 9. uri zjutraj dosegel svoj proizvodni plan za leto 1947. V vseh rudniških obratih v Zagorju, Trbovljah in Hrastniku je bilo delavstvu oznanjeno s sirenami, da je ena največjih delovnih zmag v Sloveniji — izpolnitev plana celotnega zasavskega bazena dosežena.

V posameznih mesecih so zasavski rudarji dosegli plan takole: v januarju 100%, v februarju 100%, v marcu 100%, v aprilu 100%, v maju 99%, v juniju 102,9%, v juliju 102,3%, v avgustu 97,1%, v septembru 96,3%, v oktobru 101,8 in v novembru 100,7%. Celotni proizvodni plan prvega leta petletke je bil dosežen dva dni pred rokom.

RUDNIK ZAGORJE JE V TOREK IZPOLNIL SVOJO PLANSKO NALOGO

Premogovnik Zagorje je v torek, 30. t. m. ob peti uri zjutraj izpolnil svoj letni plan proizvodnje. Plan je bil dosežen v tretji izmeni, ki je delala v noči od 29. decembra na 30. december. S to zmago se je delovni kolektiv rudnika Zagorje uvrstil med tiste tovarne in obrate, ki so že dosegli plan. Proizvodni plan rudnika Zagorje je bil med letom štirikrat povišan. Marsikdo je bil mnenja, da je plan previsok. Visoka zavest delovnega kolektiva tega rudnika pa je premagala vse ovire. Z izpolnitvijo plana

so zagorski rudarji dokazali vsem omahljivcem, da je plan vendar realen.

Obrat Kotredež je bil eden prvih obratov v Jugoslaviji, ki je uvedel mladinske številke, ki so mnogo pripomogle k izpolnitvi plana. Mladinska številka obrata Kotredež je napovedala tekmovalno vsem mladinskim številkam Jugoslavije. Uspeh tega tekmovalstva je, da imamo danes v trboveljskem okraju že 14 mladinskih števil, ustvarjajo pa se še nove.

Tudi novi način izmenjave na deloviščih je pokazal velik uspeh, saj je pripomogel k povečanju mesečne in dnevne proizvodnje. Med letom je zagorski rudnik uspešno tekmoval z ostalimi rudniki Slovenije. V majskem tekmovalstvu je med zveznimi rudniki skupine zasedel drugo mesto in je postal resni tekmelec trboveljskemu delovnemu kolektivu. Borba za plan je bila vse leto težka. Zmagala je vztrajnost delavcev in nameščencev ter udarnikov, ki jih ima zagorski rudnik 161, novatorjev in racionalizatorjev pa ima 13. Na obratnih konferencah so rudarji spoznali pomen izvedbe plana, kar je pripomoglo k uspehu enako kakor tesno sodelovanje sindikalne podružnice z upravo in dobra delovna disciplina rudarjev. Delovni kolektiv zagorskega rudnika ima velik del zasluge, da je ves zasavski premogovni bazen predčasno izpolnil plan.

Rudnik Trbovlje je dosegel svoj letni plan

V posameznih obratih trboveljskega rudnika, ki je eden največjih rudnikov v Jugoslaviji je bilo v dneh 27. dec. vse v nestrpnem pričakovanju kdaj bo zadnji vagonček premoga pripeljal iz jame napis, dosežen je plan za leto

sij napis: udarniki so ponos delavskega razreda naše države. Zopet druga skupina iz Seperacije, pa je nosila napis: vsakega delavca naše države mora zanimati borba za plan. Transparent, ki ga je nosila tretja skupina

Trikratni udarniki rudnika Trbovlje

1947. Že v dopoldanskih urah se je pričakovalo ali zaradi zastoja v elektrarni so šele ob 19.15 zatulile sirene po obratih in oznanile trboveljskem rudarjem in vsem ostalim, da je trboveljski delovni kolektiv dosegel eno svojih največjih zmag, plan za leto 1947. Med delavci in ostalim delovnim ljudstvom Trbovelj je zavladovalo veliko veselje, kajti plan pomeni za nas veliko bodočnost in zmago za prehod v socializem. Na dan 28. dec. je bilo v Trbovljah vse živo, v obratih so se zbirale skupine, ki so s transparenti in zastavami skupno korakale v Delavski dom, ker se je vršila svečana proslava v doseglo plana. Skupina delavcev iz Zapadnega obrata je prišla z harmoniko in transparentom, ki je no-

nam je povedal, da manjši stroški proizvodnje so tudi hitrejša izvedba plana.

Nekaj čez deveto uro je bila dvorana Delavskega doma nabito polna. Proslavo je otvoril tajnik rudarske podružnice Trbovlje tov. Jože Piki, ki je pozdravil vse zastopnike, med njimi člana glavnega odbora ESS tov. Borea, zastopnika Uprave Zasavskih premogovnikov inž. Preželja, zveznega tajnika rudarske industrije tov. Škrinarja in ostale. Tajnik tov. Piki je ob otvoritvi poudaril kljub trikratnemu povišanju plana, smo plan dosegli četrto so gotovi med letom govoriti, da ni realen. Čestitam v imenu rudarske podružnice Trbovlje vsem udarnikom, katerih ima rudnik Trbovlje 448, vsem rudarjem tehnikom, inženirjem in na-

meščencem, ki so s svojim delom pripomogli tej veliki zmagi.

V imenu Uprave Zasavskih premogovnikov je čestital tov. inž. Vinko Preželj, ki je izročil čestitke Uprave Zasavskih premogovnikov in poudaril da je delo, ki so ga izvršili, zasluga nedeljskega dela, izmenjave na deloviščih in dobre delovne discipline, ki je omogočila uspeh kljub temu, da še gotovi nočejo razumeti velikega pomena za doseglo in izvršitev plana. Za drugo leto bo treba napeti vse sile, da bomo že v prvih mesecih zagrabili z vso voljo in ne šele proti koncu. Član

glavnega odbora ESS tov. Borec je čestital v imenu glavnega odbora enotnih sindikatov Slovenije in vsega delovnega ljudstva naše države k uspehu. Tov. Vili Škrinar, zvezni tajnik rudarske industrije Slovenije je čestital v imenu zveze in želel da bo tudi rudnik Trbovlje imel v l. 1948 iste uspehe. Ob zaključku proslave so bile poslano pozdravne resolucije Centralni upravi delavcev in nameščencev rudarske industrije Jugoslavije, Zveznemu ministrstvu rud. ind. Andreju Banu, predsedniku vlade LRS tov. Mih. Marinku in Ljubljani.

Mladinska št. 28, obrat „Kisovec“ napoveduje tekmovalno

Trbovlje, 2. jan. 1948. Mladinske številke v rudnikih Zasavskega bazena tekmujejo ena med drugo, katera bo bolj z uspehom dosegla produkcijo. Mladinska številka 28. obrata Kisovec rudnik Zagorje je s 1. januarjem 1948 napovedala enomesečno tekmovalno vsem mladinskim številkam Zasavskega bazena, katero bo trajalo od 1. jan. 1948 do 31. januarja 1948. pod geslom mladina hoče biti med prvimi v letu 1948. Tekmovalno se vrši po naslednjih točkah:

1. Katera mladinska številka bo presešla največ osnovne norme v %.
2. Katera mladinska številka bo sprejela večje obveze od osnovne norme v % in koliko jo bo prekočila v %.
3. Katera mladinska številka bo imela največ izvršenih ur na svojem delovnem kraju v mesecu januarju 1948.
4. Katera mladinska številka bo imela najmanj neopravičenih izostankov.
5. Katera mladinska številka bo uporabila najmanj razstreliva.
6. Katera mladinska številka bo imela najmanj črtanih ali slabo polnjenih vozičkov.

Rezultate bo ocenila posebna komisija LMF v Trbovljah na podlagi doseženih rezultatov vseh mladinskih števil Zasavskega bazena.

S Titom v drugo leto petletke!

Mladinska številka 28, obrat Kisovec, rudnik Zagorje.

Uprava Zasavskih premogovnikov Trbovlje odpira četrti rudnik Moravče

Ze mnogo več kot 100 let se izkoriščajo zemeljski zakladi črnega diamanta po naših krajih. Velike so bile nekdanje zaloge premoga v Zagorju, Trbovljah in Hrastniku toda neizčrpne niso, posebno v Trbovljah, kjer je bila vedno visoka produkcija. S časom se bodo izčrpale zaloge in je treba pravočasno misliti na to, da se najde domačinstvo.

V Trbovljah samih je v glavnem že vse preiskano in je le malo možnosti, da se najde tu ali tam še kak manjši sloj. Tudi Hrastniški premogovnik se lahko razširi v smeri proti Dolu in naprej do Marnege, kjer se prične območje rudnika Laško, vendar se v tem delu sloj stanjša, poleg tega pa je tudi razsežnost onih plasti, ki vsebujejo premog, razmeroma mala.

Popolnoma drug položaj je zapadno od zagorskega rudnika. Tu se nadaljujejo terciarne, premog vsebujoče plasti daleč proti zapadu, še 2 km od Moravč naprej. Najskrajnejše točke kjer se je doslej preiskoval premog, se nahajajo v Izlakah in pri Semniški cerkvi, od tu dalje pa se razteza terciar še 14 km proti zapadu. Te plasti imajo tu širino od enega do treh, pa tudi štirih kilometrov.

Na tem velikem prostoru bo treba sedaj zastaviti lopato in sveder ter temeljito preiskati, kar skriva mati zemlja v svojem naročju. Doslej se je ugotovilo na nekaterih krajih izdatke premoga o priliki kopanja temeljev, pri oranju in slično, vendar s sistematičnim preiskovanjem se do zadnjega časa ni pričelo.

Znano je le, da je opisal geološke razmere v moravski kotlini dunajski geolog Kosmoth v posebni knjigi, katera pa nam danes žal ni na razpolago.

Pred dobrim mesecem je pričela Uprava Zasavskih premogovnikov s sistematično preiskavo Moravske kotline ter je poverila to nalogo enemu svojih najstarejših rudarskih inženirjev, tov. ing. Burgerju. Prišlo se je z vrtnatjem v globino, spočetka s skromnimi sredstvi, ki so upravi trenutno na razpolago. Vendar je leta prevzela že vse potrebne korake, da si je zagotovila pri Generalni direkciji za premog v Beogradu oziroma Zavodu za globinsko vrtnanje vrsto novih vrtnatih garnitur za strojno vrtnanje, ki bodo prispele v kratkem.

V slučaju dobrih rezultatov bo izdelan že v letu 1948 projekt za odpiranje novega rudnika v Moravčah. Zaradi velike oddaljenosti od zagorskega rudnika se bo moral premog odvažati bodisi z žičnico do Domžal ali pa do Kresnic oziroma bi bilo potrebno izkopati preko 4 km dolg odvozni rov do postaje Kresnice.

V Moravski kotlini se nahajajo tudi velike količine kremenskega peska, deloma zelo čistega, ki bi bil primeren za steklarno v Hrastniku, deloma pa mešanega z železnatimi spojinami, ki pa je zelo uporaben za livarne in ga »Litostroj« že odkopuje in uporablja.

Tako bodo z novo industrijsko delavnostjo oživele ti, od prometa oddaljeni kraji ter dajali kruh generacijam domačega prebivalstva kakor tudi iz onih rudarskih revirjev, kjer bi se izčrpale zaloge premoga.

Dopis iz bolnice

Vest, da dobi Zasavski industrijski center Trbovlje svoj lastni časopis, smo sprejeli v naši bolnici z velikim zadovoljstvom. V bolnici se namreč precej čita. Članstvo naše zdravstvene podružnice, 25 po številu, je naročeno na Slovenskega poročevalca, Delavsko enotnost, Tovariša, Obzorje. Našo ženo, Priroda in človek in Babiški vestnik. Uprava pa ima na-

ročen tudi Vestnik rada, katerega daje uslužbencem na razpolago. Zelo pridno se uslužbeni poslužujejo knjižnice OSS, ter prečitajo mesečno preko 100 knjig. Zdravstvena podružnica ima namen, da se v bodočem letu nabavi svojo lastno knjižnico. V časopis Zasavski udarnik se homo iz bolnic večkrat oglašali.

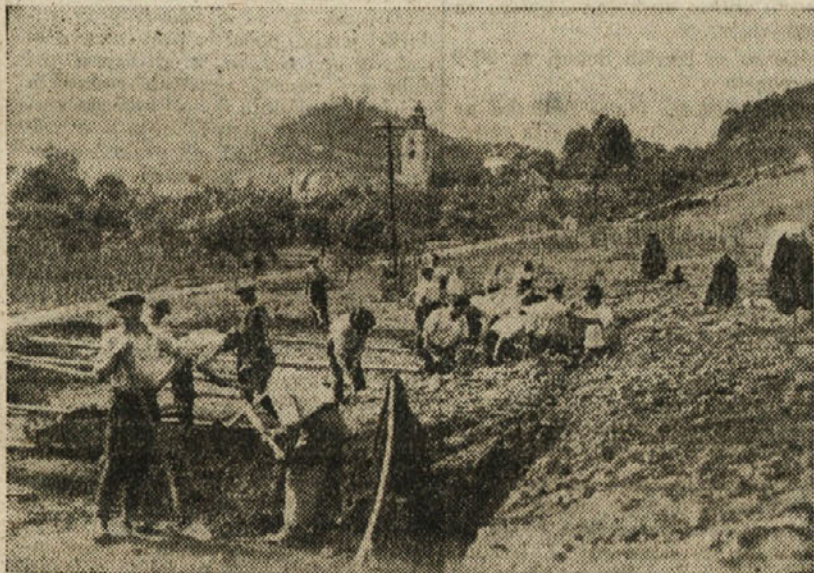
Stavbeno podjetje „Beton“ je zaključilo gradbeno sezono za leto 1947

Kljub raznim težkočam, ki so nastajale v letu 1947 je stavbeno podjetje »Beton« grupa Zasavje uspešno dovršilo letošnjo gradbeno sezono. Podjetje Beton je v letošnjem letu gradilo v Zagorju, Trbovljah in Hrastniku. V Trbovljah je gradilo stavbišče elektrodelavnice rudnika Trbovlje ter v 6 mesecih zgradilo poslopje, kjer se sedaj še vršijo razna režijska dela. Na tem objektu je bil plan izvršen. V septembru se je pričela gradnja doma »Igre in dela«. Odkop je delno izvršen, zabetonirani so temelji inkletni prostori. Pri delu so nastale razne težkoče, kjer se je zaradi festivala delo zadržalo pet tednov, ter veliki odkop za 2000 m² zemlje. Za leto 1948 je že nabavljen v glavnem potrebni material ter je predvideno, da

novi, ki so s prostovoljnim delom pomagale pri odkopu. Sindikalna podružnica Beton se je tudi sama odzvala večkratnemu prostovoljnemu delu in na ta način pripomogla k izvršitvi zadnjih del. Težkoča pa je bila v tem, ker ni bil dobavljen naročni les, dočim je strešna opeka pripravljena in čim les dospe, bo sindikalni dom pokrit. V letu 1948 bo sindikalni dom dokončno izgotovljen ter izročen svojemu namenu. Poleg navedenih stavbišč je bila zgrajena tudi stanovanjska hiša za delavce tega podjetja ter upravno poslopje za vodstvo podjetja. V Hrastniku gradijo upravno poslopje rudnika Hrastnika, kjer so pričeli z delom maja ter je bil del poslopja že jeseni pod streho. Sedaj so v teku še razna notranja

Graditev stanovanjske kolonije na Selu-Zagorje

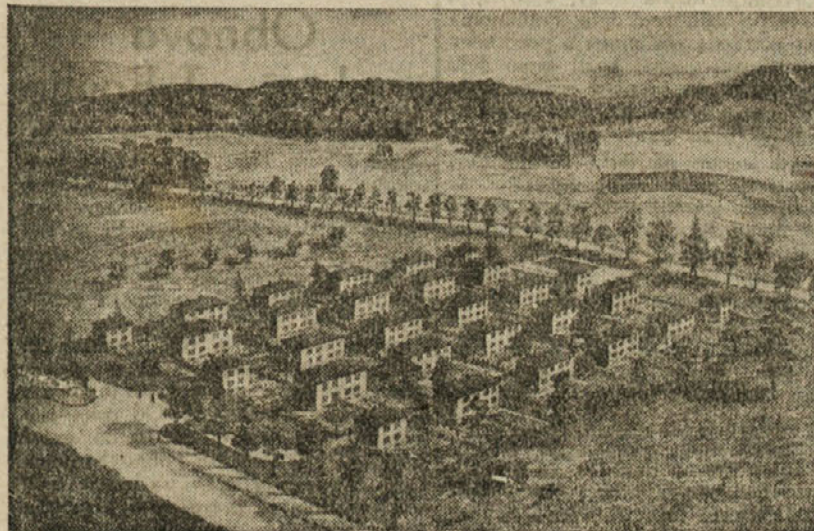

Pričetna dela pri gradnji Sindikalnega doma (Beton)

bo zgradba v zgodnji pomladi dograjena. Delavci grupe, ki je gradila Dom igre in dela, so delali z vso požrtvovalnostjo, za kar si je grupa priborila prehodno zastavico.

V cementarni gradi podjetje silos ter mehanično delavnico. Delo samo je zelo otežkočeno, ker se gradi na stari strugi Trboveljščice ter je bil odkop trikratno večji kakor je predvideval načrt. Na tem gradilišču bo plan le delno izvršen. Zelo uspešno je bilo delo pri gradnji sindikalnega doma,

delo in bo stavba spomladi leta 1948 dograjena. Plan na gradilišču v Hrastniku za letošnje leto je bil izvršen. K reševanju stanovanjskega vprašanja bodo mnogo pripomogle gradnje stanovanjskih hiš v Potoški vasi pri Zagorju, kjer so letos dokončali štiri stanovanjske hiše. Poleg tega je bilo zgrajenih pet stanovanjskih hiš, od katerih je ena popolnoma zgrajena, dočim je štiri stavbe spravilo podjetje pod krov ter so dela še v teku. 1948. je v planu zgraditev na-

Načrt stanovanjske kolonije na Selu-Zagorje

katerega glavni del je bil dograjen že 19. decembra, prizidek pa je v delu. Kakor pri vseh gradnjah, tako je tudi pri gradnji sind. doma veliko pomanjkanje kvalificiranih delavcev. Med letom so bili zaposleni samo trije poklicni zidarji, čeprav bi jih bilo potrebno najmanj dvajset.

Zaposleni delavci so pokazali mnogo volje, ter dali vse moči za izgradnjo sindikalnega doma in tudi uspeh ni izostal. Pri gradnji sindikalnega doma so mnogo doprinele razne usta-

daljnih stanovanjskih hiš, kar bo mnogo pripomoglo k rešitvi stanovanjskega vprašanja v Zagorju, ki zaradi svojega razvoja potrebuje vedno več stanovanj. Stavbe v Potoški vasi so moderner urejene s kuhinjo, dve do tri sobe, kopalnica, centralna kurjava, vodovod, kar dokazuje, da je pravilno poskrbljeno za udobnost našega delavca.

Poleg stanovanjske kolonije v Potoški vasi pri Zagorju gradi drabeno

podjetje Beton v Zagorju Zdravstveni dom. Zgradba Zdravstvenega doma bo dokončana spomladi leta 1948. Pri odkopu in delu so mnogo pripomogle razne ustanove, sindikalne podružnice, ki so s prostovoljnim delom pomagale pri graditvi doma. Ob zaključku sezone se je sindikalna podružnica

gradbenega podjetja Beton odzvala udarniškem delu, ki ga je napovedala sind. podružnica Beton iz Celja. Gradbeno podjetje Beton je na vseh gradiliščih celotnega okraja proglasilo vrsto udarnikov, ki so s svojim delom dokazali visoko zavest in pripravljenost za dosego svojega plana.

Cement je kruh naših gradilišč

Delovni kolektiv cementarne Trbovlje se je z vsem svojim delom vključil v našo prvo petletko. Uprava s sindikalno podružnico sta morala prebruditi ter premagati mnoge ovire od osvoboditve, da so dosegli produkcijo, ki jo terja naloga za izvedbo plana. Povečanje produkcije v letu 1947 in dosega plana prve petletke nam dokazuje, da uprava s sindikatom ni štedila s časom za zboljšanje organizacije tako v obratu kakor v kamolomih in delavnici. Vendar še ne moremo trditi, da je organizacija že sedaj popolna. Čas nam prinaša z vsakim dnem večje in odgovornejše naloge. V prvi vrsti zvišanje produkcije v letu 1948, ker je vloga, ki jo določa cementni industriji petletni plan, važna in dalekosežna. V okviru tega nam prinaša vedno večje in bolj odgovorne naloge.

Da bomo dosegli to, je prvenstveno potrebno odpraviti zastarele stroje in transmisijski pogon v stari tovarni in isto zamenjati z novimi, skratka preurediti staro tovarno in urediti potrebne higiensko-tehnične in varnostne naprave. Potrebno pa bo še mnogo našega truda, da bo delovni kolektiv z nenehno vztrajnostjo in prizadevanjem premagal vse težave ter s sodelovanjem pri reorganizaciji, odnosno odpravi nedostatkov storil svojo dolžnost. Delovni kolektiv in uprava pa ne smatrate, da bi bile s tem izvršene že vse naloge, kajti v strokah, ki so potrebne cementni industriji, kakor tudi v administrativno-

tehničnih — se usposablja z vsakim dnem več tovarišev in tovarišic. — Obširen program del, ki je predpisan za cementno industrijo, v katero je vključen celotni delovni kolektiv, moramo izpolniti. Učili smo se na izkušnjah v lanskem letu in letos nepotrebno odpravili, kar nam je prinesel uspeh in s tem pobudo za nenehno in vztrajno izpolnjevanje v strokovnem znanju. Pridobljeno znanje in izkušnje letošnjega leta bodo v pomoč delovnemu kolektivu pri nadaljnjih delih.

Tudi mladina pridno sodeluje v okviru delovnega kolektiva. Organizirala in izvedla je akcijo za nabavo radio aparata z zvočniki. S svojim nadurnim delom so pripomogli k zvišanju produkcije in si tudi nabavili aparat. Mladina je pri svojem delu polna delovnega poletja in truda, da bi čimveč doprinesla k zmagi in izpolnitvi plana.

Naše sindikalno delo izpolnjujejo tudi sestanki, študijski krožki, razni tečajji itd. Poleg tega sodelujejo člani sindikata na vsakodnevnih strokovnih sestankih za izboljšanje dela v obratu in za povečanje proizvodnje. Izkušnje so pokazale, da ti sestanki mnogo koristijo pri odpravi raznih nedostatkov in preprečujejo okvare v obratu.

Intenzivno delo sindikalne podružnice je prvi korak za odpravljanje nesistematičnega dela. Strokovna in ideološka vzgoja bo pripomogla k lažjemu izpolnjevanju nalog, ki jih nalaga petletni plan.

Okrajna skupščina zveze borcev Trbovlje

V Trbovljah je bila koncem decembra ustanovna skupščina okrajnega odbora Zveze borcev narodne osvobodilne vojne. Skupščine se je udeležilo preko 100 delegatov s krajevnih odborov zvez Zagorja-Hrastnika, Vrbovelj-Radeč in Loke Kisovec. Mnogi so bili zadržani, ker so bili ta dan v vseh rudnikih delali normalno. Po uvodnih besedah predsednika iniciativnega odbora tov. Ribiča Lojzeta je bilo izvoljeno delovno predsedstvo. Skupščini je prisostvoval delegat republiškega odbora zveze borcev tov. Borštinar, minister za lokalni promet LRS. V svojem govoru je tov. Borštinar nakazal pomen te zveze in želel da bi novi odbor uspešno delal za izvedbo vseh postavljenih nalog.

Referat o sedanjem in bodočem delu je imel sekretar okrajnega odbora OF.

Nato je bil izvoljen nov odbor s predsednikom tov. Ribičem Lojzeto. Tudi vsi ostali člani odbora so bili soglasno izbrani iz vrst najboljših. Izvoljeni so bili delegati za republiško skupščino zveze borcev v Ljubljani. Skupščina je sprejela predlog za organiziranje treh delovnih brigad, ki bodo pomagale pri gradnjah v bodočem letu. Organizacija bo pritegnila vse, ki so bili res udeleženci in aktivni podporniki narodno osvobodilne borbe. Vsi partizanski kraji, ki so še tu pa tam zapuščen, bodo urejeni s primernimi spomeniki. S skupščine so bile poslani pozdravne resolucije maršalu Titu, tov. Mihi Marinku, CK KPJ-Beograd, CK KPS-Ljubljana, Centralnemu odboru zveze borcev Beograd in republiškem odboru Ljubljana.

Električna energija, glavni steber industrije

Poleg premoga zavzema v industriji električna energija najvažnejšo vlogo. Ni skoraj industrije, v kateri ne bi našli ta dva elementa tesno povezana v proizvodnji.

Komaj pred 35 leti so položili prve temelje za novo elektrarno na levem bregu Save, dobre četrte ure od železniške postaje Trbovlje. Nova elektrarna naj bi oskrbovala z električno energijo rudnik Trbovlje in rudarske kolonije. Danes presega elektrarna skoraj 15 kratni začetni učinek. Kako

tudi pospešil proizvodnjo premogovega prahu, tako imenovanega odpadnega premoga, ki pred sto leti še ni prodrl v industrijo tako kot danes. Zato se je takrat uporabljal v elektrarni ter v obliki električne energije »izvažal« iz Trbovlj. Tako je nastala potreba po daljnovodih. Danes je elektrarna Trbovlje povezana od Jesenic, Ljubljane pa do Maribora in Zagreba z daljnovodi ter je posebno v zimskih mesecih najvažnejši izvor električne energije v Sloveniji. V po-

ker so kalorične vodnem v pomoč posebno v zimskem času, ko zmanjka Dravi vode. Narava sama je uredila tako, da v poletnem času vodne centrale izkoriščajo polni učinek parne centrale, z rednimi popravili se pripravljajo za zimski čas, medtem, ko je v zimskem času prav obratno.

Elektrarna Trbovlje je zaradi izredne suše v letošnjem letu izpolnila že 13. novembra svoj proizvodni plan. Do konca leta se je delovni kolektiv obvezal prekoračiti plan za 20%.

Od večjih del je v letošnjem letu elektrarna dokončala dela v stiskališču, izgradila kabelski kanal, dve najmodernejši urejeni stanovanjski hiši in pristo zračno stiskalno napravo za 100 000 voltov.

Delno so se izvršili deponji za 6000 ton premoga.

V industrijskem planu petletke pa je predvidena modernizacija in povečava elektrarne tako, da bo dosegla leta 1951 današnjo proizvodnjo. Elektrarna bo povezana z novo 110.000 voltno mrežo z vsemi sosednimi elektrarnami tako, da v slučaju izpada ene elektrarne ostale lahko stopijo v pomoč. Nadalje bo zgrajen novi kotel najmodernejšega tipa s tako zvano »talilno komoro«, ki bo prvi te vrste v Jugoslaviji. Značilnost tega kotla je, da žilindra prihaja iz kotla v žareče tekočem stanju tako, da se uporablja v industriji in ne kot dosedaj, ko se žilindra ne more izkoristiti.

Že v prihodnjem letu pa bomo gradili vaješke domove, upravno poslopje in dva stanovanjska bloka, ki bosta imela 48 stanovanj. Z izvedbo gornjih del bo elektrarna Trbovlje prispevala važen kamen v zgradbi petletke, saj vemo, da je elektrifikacija najvažnejša osnova naše petletke.

raznih tekstilij in niso bili zmožni izboljšati delovno disciplino pri delavcih samih, kakor tudi pri tehničnem personalu rudnika.

Podobni vzroki pri neizpolnjevanju plana so bili tudi pri drugih rudnikih: nepravilna aktivizacija delovnih kolektivov, premajhna skrb za same delovne kolektive, pri čemer je prišlo do izraza nerazumevanje vprav za odpravljanje raznih težav, ki ovirajo delavce pri njihovem delu. Popolnoma pa so zgrešena vsa mnenja poedincev o nerealnosti plana, kajti samo delo je pokazalo, da je plan realen, toda pri tem je potrebna pravilna aktivizacija in skrb za delavstvo.

Same smene na delu so nekateri smatrali za nalogo višjih forumov, ki ga je treba izvršiti ne glede na okoliščine, ne glede na efekt samega dela. S tem pa so dosegli ne glede na slabo aktivizacijo in nepravilno tolmačenje samo povečanje stroškov proizvodnje.

Vse te pomanjkljivosti v novembrskem tekmovanju nam kažejo, da bo treba v majskem tekmovanju bolj živega, aktivnega političnega dela, da bodo naši upravni odbori morali imeti več živega stika z delovnimi kolektivi. Samo s tem, da so v vseh naših večjih podružnicah nastavljeni kulturnoprosvetni referenti, še niso spoznali, katero je njihovo neposredno delo, ampak so se na eni strani spremenili v administratorje, ali pa se bavijo samo s kulturno umetniškim delom ali z neposrednimi tajniškimi posli. Se do danes pa niso stvarno preučevali politične probleme in jih realizirali ter izkušnje prenašali z vzgojnim delom med rudarski kolektiv. Samo pravilno proučevanje dobrih in slabih strani novembrske tekmovanja bo pripomoglo k izboljšanju vsega našega nadaljnjeje dela in samo na tej podlagi bodo rudarske podružnice izvedle petletni plan popolno na vseh sektorjih dela.

Vzgoja novih kadrov v rudniku Zagorje

Tukajšnja rudarska šola ima 2 oddelka: rudarski in kovinarski oddelki. Do sedaj je vpisanih 125 učencev. Ugotovljeno je, da se naša mladina bolj živo zanima za kovinarski poklic, manj pa za rudarskega. Vzrok temu bi bilo napačno govorjenje starokopitnežev, češ, da je za rudarja sposoben kdor koli. Potrebno bi bilo našo mladino ob tej neupravičeni govorici pravilno poučiti, kajti vsakdo se danes dobro zaveda, da je pred namiz izvedba petletnega plana, za katerega polaga največ sil in energije rudarski kolektiv v zagorski kotlini. V tem se vidi, kako napačna je zgoraj omenjena trditev nekaterih, ki hočejo odbiti in zatreti mladino željo do izobrazbe v rudarskem poklicu. Potrebno bi bilo poudariti, da se vsi učenci, ki so si izbrali prav rudarski poklic, počutijo prav zdrave in zadovoljne, saj se z gibanjem pri delu pri raznih zunanjih rudniških objektih naučijo dovolj svežega zraka. Isto lahko potrdimo tudi o višjem letniku, ki hodi na praktično delo v jami. Prav zanimivo je poslušati njihovo pripovedovanje o skoraj vsakdašnjem srečanju z novimi doživeti.

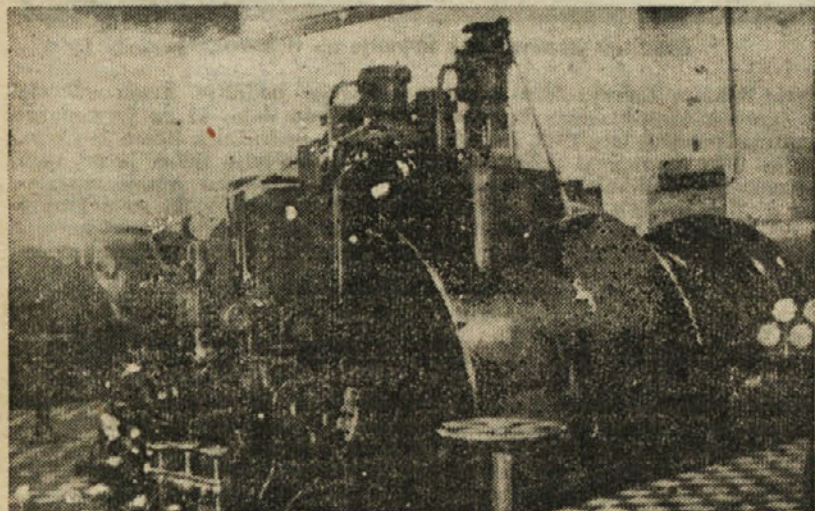
Večja težava pa je s teoretičnim poukom. Pri tem večkrat naletiš na prav trd oreh. Pomanjkanje discipline, pomanjkljivo zasledovanje snovi pri pouku — enostavno prelom med prakso in teorijo.

Da pa bi odpomogli tej pomanjkljivosti, je potrebno ustanoviti internat, v katerem bo učence ves čas svojega šolanja. Tako bi bile podane vse možnosti, da se učenci vsestransko usposobijo za svoje bodoče delo. Prav tako pa bi bilo tudi potrebno polagati več pažnje zahajanju mladincev v gostilniške lokale, kar kvarno vpliva na njihov razvoj. To ni potrebno samo za našo šolo, ampak bi veljalo tudi za višje razrede osnovne šole. Zato je naloga vseh roditeljev in vzgojiteljev otrok, prav posebno pa še mladinskih organizacij, da skrbje za napredek mladine in odpravljajo vse napake, ki jo zavirajo v njenem razvoju.

Vodstvo rudarske kovinarske šole v Zagorju

Obnova v okraju Trbovlje

Obnova v območju Okrajnega ljudskega odbora Trbovlje je bila v preteklem letu izvršena 100%, kljub temu, da obnovitvene zadruge niso mogle izrpati vse kredite, ki so bili dani v ta namen. Za letošnjo obnovo je bilo v načrtu, da se obnovi 150 stanovanjskih in gospodarskih poslopij, od tega pa smo do sedaj obnovili 76 stanovanjskih in 87 gospodarskih ter pomožnih poslopij. 12 gospodarskih poslopij pa je dovršenih in čakajo samo na strešno opeko. Od celotnega kredita, 3 milijone, se je do sedaj izrabilo 1.850.000 din obnovitvenega kredita tako, da znaša razmerje med efektom dela in potrošenim kreditom 1:4,3. Najboljša med obnovitvenimi zadrugami je obnovitvena zadruga Izlake, ki je z malimi krediti obnovila 5 stanovanjskih, 6 gospodarskih in 10 popolnoma uničenih zgradb, ter 8 stanovanjskih, 14 gospodarskih in 8 mahih zgradb delno poškodovanih. Prav dobra je tudi obnovitvena zadruga St. Jurij pod Kumom, ki je obnovila 24 stanovanjskih in gospodarskih poslopij. Zelo dobra je tudi obnovitvena zadruga Dol pri Hrastniku in Turje. Vsem obnovitvenim zadrugam pa so lahko za zgled obnovitveni šolski odbori, ki so izrпали vse kredite za letošnjo obnovo šol.

Turboagreati v elektrarni Trbovlje

globoko je pretresel nagli razvoj elektrarno vidimo že iz tega, da ni danes niti enega stroja, niti enega agregata iz tiste dobe, še več, niti zidovju ni prizanesel čas razvoja. Elektrarna ima tudi nove stavbe za lokomotivo, stikališče in drugo. Nagli razvoj elektrarne je v izdatni meri

letnih mesecih pa ima elektrarna Trbovlje dva huda tekmeča t. j. vodni elektrarni Fala in Dravograd, a prihodnje pomlad dobi še tretjega — največjo in najmodernejšo hidrocentrala — Mariborski otok.

Omenili smo, da so vodne elektrarne tekmeči kaloričnim, vendar to ne drži,

nikoma neznatna. Dobro se je izkazal tudi rudnik Velenje, ki je zasedel tretje mesto.

V skupini B je potekalo dvojno tekmovanje: novembrsko in petmesečno tekmovanje, ki ga je napovedal delovni kolektiv rudnika Zabukovca. V tej grupi sta se izkazala kolektiva Zabukovca in Laško, ki sta vodila najbolj uporno borbo v tekmovanju. Laško je zasedel prvo mesto v novembrskem tekmovanju, Zabukovca pa prvo mesto petmesečnega tekmovanja. Na drugi strani smo imeli delovne kolektive, ki bi lahko dosegli boljše uspehe. Zaradi nekaterih nepravilnosti in slabšega vodstva tekmovanja so zaključili z velikimi izpadi. Sam rudnik Hrastnik bi s pravilno aktivizacijo lahko dosegel boljše uspehe kljub temu, da je imel težke krajevne geološke prilike. Vzrok je predvsem v slabši aktivizaciji delovnega kolektiva, da bi se izboljšala delovna disciplina. Vzrok propustov je nepravilno in ne dovolj aktivno delovanje same sindikalne podružnice, ki ni vložila dovolj sil za vodstvo tekmovanja, tako da se je vse sindikalno delo odvijalo v ozkem krogu nekaterih najboljših aktivistov. Z druge strani pa sama uprava ni smatrala tekmovanja kot najvažnejšo nalogo kolektiva.

Se bolj kritično lahko pogledamo delo kolektiva Senovo, ki ima zelo slabe zaključke v novembrskem tekmovanju. Lahko rečemo, da je temu vzrok negativno in nepravilno pojmovanje tekmovanja, ker so smatrali, da je tekmovanje samo parola po premogu. Sama sindikalna podružnica sploh ni bila aktivizator in mobilizator tekmovanja, ker se je vse njeno delo omejevalo samo na razdeljevanje

Pomanjkljivosti novembrskega tekmovanja v rudarski industriji

Iz zaključkov novembrskega tekmovanja, je razvidno, da so se poedini delovni kolektivi aktivno udeležili tega tekmovanja in tudi dosegli lepe uspehe. Na drugi strani pa vidimo vrsto kolektivov, ki tekmovanja niso vzeli kot njihovo glavno nalogo za dvig produkcije in kulturno političnega dela.

V naši rudarski industriji je tekmovanje potekalo v dveh skupinah: grupa A, kjer so bili rudniki zveznega značaja, in grupa B, rudniki republiškega značaja. Poleg tega so metalni rudniki, ki so vključeni v majsko tekmovanje pod grupo metalnih rudnikov, ki bodo medsebojno tekmovali, in to Mežica-Crna, Idrija, Litijska, Dolnja Lendava, Pleše in Crna-Kaolin. Prav tako sta bila izven kombinacije rudnika Vremski Britof in Il. Bistrica, ki nista v novembrskem tekmovanju pošiljala mesečnih poročil tekmovni komisiji pri Zvezi rudarjev, tajništvo za Slovenijo.

Vsi drugi rudniki so bili zajeti v tekmovanje samo, toda poedini delovni kolektivi niso smatrali tekmovanje kot svojo neposredno nalogo in niso vedeli dovolj uporne borbe za izvedbo plana svojega delovnega kolektiva. Na drugi strani pa imamo delovne kolektive, ki so v tem tekmovanju tudi dosegli častna mesta. Med te kolektive lahko vključimo rudnike Trbovlje, Zaorje, Velenje, Zabukovca, Laško, Liboje, Kočevje in Pleše. V skupini A je najbolj uporno borbo za doseg plana vodil delovni kolektiv Trbovlje, ki je tudi zasedel prvo mesto v novembrskem tekmovanju. Najresnejši nasprotnik mu je bil delovni kolektiv rudnika Zagorje, pri čemer je bila razlika med obema rud-

Uspehi v papirnici Radeče

Ko je po letih okupacije ob osvoboditvi sprejemalo naše ljudstvo v svoje roke našo industrijo, naše rudnike in naše elektrarne, so bili obrati večidel porušeni in izropani. Po težkih letih borbe je bilo treba pričeti še z večjimi naporji novo borbo na gospodarskem polju za dvig in izgradnjo naše industrije.

Tako porušena in več kot 75% uničena je bila tudi naša tovarna, ko so se ob njenih ruševinah, zarjavelih strojih in uničenih napravah zbirali naši prvi delavci, da prično s podporo naše ljudske oblasti, obnavljati in dvigati iz ruševin, kar je ostalo po požaru od strojev in naprav še uporabnega. Od vseh tovarniških objektov je stala popolnoma nedotaknjena samo polsnovnica ter deloma kalorična centrala. Vsi ostali objekti pa so bili popolnoma uničeni. Zorelo je vse prvo nadstropje s sortirno dvorano; strop nad dvorano holandcev in nad papirnim strojem z okroglimi siti je bil porušen, stroj pa poškodovan. Uničena sta bila oba kolodroba ter vsi elektromotorji, ki so služili za pogon holandcev. V pritličju tovarne je bil popolnoma uničen papirni stroj z dolgim sitom, medtem ko s. kalandri ostali v glavnem nepoškodovani.

Ze prve dni po osvoboditvi smo pričeli izkopalvati iz ruševin najprej dvorano holandcev in papirni stroj z okroglimi siti. Kljub pomanjkanju potrebnega tehničnega materiala smo sestavljali in izdelovali iz starih že zavrženih ali pa uničenih delov nove strojne dele. Delo je uspelo tako, da smo že v jeseni leta 1945 spravili v

pogon 6 malih holandcev, kolodrob in papirni stroj z okroglimi siti še v napol porušeni stavbi. Med gradnjo tovarniškega poslopja smo obnavljali ostale stroje, s težavo smo se prebijali skozi pomanjkanje materiala, strojne opreme in elektromotorjev. V skromni kovinski delavnici smo izdelovali brez pravega orodja strojne dele, ki smo jih pred vojno uvažali iz inozemstva. V septembru leta 1946 smo že pognali velike holandce in papirni stroj z dolgim sitom. Tovarna je bila tako toliko obnovljena, da smo lahko delali.

Vendar s tem še nismo končali. Obratovali smo še vedno v napol porušeni tovarni, katere gornje nadstropje je bilo v gradnji. Brez prostorov za sortirno dvorano, brez skladišča za surovine in tehnični material in brez vseli tehničnih pripomočkov smo pričeli izdelovati najboljše vrste papirja, ravno tiste vrste, ki smo jih doslej večinoma uvažali iz inozemstva.

V prvem letu petletke smo v naši tovarni pričeli plansko izgradnjo. Ker je bilo staro upravno poslopje popolnoma uničeno, smo po planu pričeli graditi novo upravno poslopje na severozapadnem delu tovarniškega zemljišča. Poslopje, ki je rastle iz tal kljub pomanjkanju gradbenega materiala sorazmerno hitro, je bilo v poznih poletnih tednih leta 1947 toliko dograjeno, da smo ga lahko pokrili.

Precej težavna je nabava materiala za notranjo instalacijo, zato dela na stavbi ne nasprotujejo tako, kot je potrebno. V stavbi sami bodo poleg pisarniških prostorov in laboratorija tudi stanovanja za uslužbence pod-

jetja, kajti pomanjkanje stanovanj je bilo najbolj perečih vprašanj.

Istočasno gradimo tudi skladišče za surovine, ki je bilo že več ko nujno potrebno. Surovine, zlasti celuloza, so ležale večkrat kar v odprtih prostorih. Celuloza se je kvarila in prehajala v predelavo močno poškodovana. Skladišče je bilo v jeseni dograjeno v surovem stanju.

Ti dve stavbi sta uokvirili prostor, ki je pripravljen za nadaljnji razvoj podjetja. Po perspektivnem petletnem načrtu bomo tu gradili nova poslopja: delavnico, tehnično skladišče, garaže itd.

Poleg tega bomo prenovili stroje in dobavili nove, ki bodo bistveno povečali zmogljivost naše tovarne in omogočili izdelavo tistih vrst papirja, ki jih danes še ne izdelujemo. Petletni načrt predvideva povečanje zmogljivosti za 75%. Po planu bomo zgradili v neposredni okolici tovarne, stanovanjske hiše, ki bodo nudile našemu delavcu udobna in higienska stanovanja. Prav tako bomo sezidali sindikalni dom, ki bo žarišče političnega in kulturnega dela sindikalne družnice v tovarni.

Za nami je leto dni dela. Naše naloge v prvem letu petletke smo izpolnili 95%no. Edina ovira je bilo pomanjkanje določenega materiala. V kratkem ga bomo dobavili, tako, da bo naš prvi investicijski načrt 100% izpolnjen.

V zavesti, da gradimo za sebe in za vse naše ljudstvo, bomo tudi v bodoče vložili v naše delo ves trud in požrtvovalnost.

izvršena vsa popravila in vzdrževalna dela strojev, in se povečala mehanizacija. Novatorji in racionalizatorji so pri tem izdelovali rezervne in nadomestne dele za stroje in instalacije in pri tem napravili marsikako izboljšanje kot: vulkaniziranje avtomobilskih plaščev, predelava tovarnih avtomobilov, prevračevalce, izdelava zavernih plošč za avtomobile, izdelava varovalnih elementov, motal in drugih nadomestnih delov.

V teku leta 1947 so bili iz Strojnega in Elektroobrata Zagorje za ugotovljenimi izboljšanimi, racionalizacijo in štednjo proglašeni sledeči tovariši za udarnike in novatorje:

Likar Ludvik, ključavničar, Ritter Jože, poslovodja strojne delavnice, Ravnikar Leopold, elektroključavničar.

Majer Anton, poslovodja elektrodelavnice, Cencelj France, nadzornik elektrodelavnice,

Mlakar Rudolf, električar, Zeleznik Janko, elektromehaničar.

Razen tega sta posluževalca kompresorjev tov. Leben Vincenc in Repovž Jože proglašena za racionalizatorja, ker sta napravila pri kompresorjih odnosno sesalkah napravo, s katero se prištedi za ca. 9000 din strojnega olja na leto.

Vsi udarniki, novatorji in racionalizatorji so bili za svoje delo nagrajeni.

Lahko smo zadovoljni, da smo premagali vse težave in probleme, ki pri vsakem delu nastanejo in smo tudi mi kovinarji doprinesli zagorskemu delavskemu kolektivu svoj delež za dosego plana. Izkušnje, ki smo jih pridobili v tem letu, nam bodo pomagale v borbi za dosego plana v nadaljnjih letih.

Delo in tekmovanje v Zapadnem obratu rudnika Trbovlje

Delo in tekmovanje v rudniku Trbovlje na Zapadnem obratu se razvija v polni meri, saj tekmuje, da čimprej dosežejo plan, ki so ga tudi dne 23. XII. ob 5 pop. dosegli. Posamezne številke imajo medsebojno tekmovanje, katera bo preje prekoračila normo, ki jim je postavljena. V medobratnem tekmovanju z ostalimi obrati je ponoven znagovalec Zapadni obrat. Zapadni obrat ima v svojem sestavu tudi mladinsko brigado, ki se je vključila v tekmovanje in dosegla lepe uspehe. Obratvodstvo sodeluje v tesni povezavi z delavci, da se čim bolj izboljšajo delovna delovišča lesne proge in vožnje, da bi se na ta način iztovorilo čimveč premoga na dan in na ta način zadosti potrebam naših tovarn. »Vedno več premoga«. Zato pravijo rudarji pri svojem delu med seboj »danes bomo pa malo bolj poprijeli, da čimprej dosežemo in prekoračimo naš petletni plan.« Da se res delovni kolektiv Zapadnega obrata trudi v svojem delu, nam pokaže slika, da je bilo v mesecu decembru zelo malo neopravičenih izostankov. Produkcija premoga je prekoračena za 15,1%. V mesecu decembru sta med seboj tekmovali dve široki čeli in to južno savsko polje in severno globoko polje. Sedaj se organizira tečaj za kopače, da se bo pričel januarja z nalogo, da se priučijo in izučijo čim več kopačev in učnih kopačev. Kolektiv zapadnega obrata se udejstvuje tudi na kulturno prosvetnem polju in fizikalni, kjer pa sedaj še ne dosega posebnih uspehov. To pa zaradi premale iniciative in zalaganja posameznikov. V načrtu imajo ureditev rdečega kotička. Sestanki se vršijo zelo poredko in bi se morali sind. funkcionarji zavzeti malo več. Rudarji se trudijo pri svojem delu in hočejo na vsak način doseči in prekoračiti svoj plan. Mnogo pri tem jim tudi pripomore nedeljsko delo in obljuba, katero so dali ob obletnici proglativne Republike, da dosežejo še v tem mesecu svoj proizvodni načrt.

EDI, zapadni obrat

Steklarna Hrastnik v borbi za plan

Marsikdo izmed prebivalstva našega okraja ne ve, da imamo v Hrastniku steklarno, ki po osvoboditvi prav z uspehom proizvaja steklene izdelke. Steklarna Hrastnik je dosegla svoj proizvodni letni plan 34 dni pred rokom in s tem izvršila obvezo, ki jo je dal kolektiv hrastniške steklarne maršalu Titu, da bodo presegli proizvodni plan do 29. novembra. Kljub težavam, ki so nastajale v obratovanju zaradi zastarelosti tovarniških objektov, se je produkcija po preureditvi tovarne znatno dvignila, kljub temu pa so bile težkoče pri izvajanju plana. Povprečno je steklarna Hrastnik mesečno prekoračevala plan za 12%. V mesecu januarju je bil plan presežen za 8,45%, v februarju za 13,84%, v marcu za 26,57%, v aprilu za 12,75%, v maju za 5,9%, v juniju 10,35%, v juliju za 23,08%, v avgustu za 3,24%, v septembru za 8,31%, v oktobru 1,7. S pravilnim razumevanjem pomena plana in z vrsto organizacijskih izboljšav, je bilo doseženo, da je bil plan pravilno izveden in tudi predčasno dovršen. Tudi redno posejanje dela je del uspeha, saj je bilo povprečno mesečno samo 0,6% mesečnih izostankov. V podjetju je bilo med letom proglašanih 41 udarnikov in 5 novatorjev. Novatorji nosijo s svojimi izumi velik delež pri uspehu delovnega kolektiva steklarne Hrastnik. Norme so povsod uvedene in jih dnevno presegajo. Od vsega zaposlenega osebja je v tovarni zaposlenih 40% žena. Po osvoboditvi je prišlo vodstvo tovarne popolnoma v roke domačih strokovnjakov in tako danes z velikim delovnim poletom izboljšujemo zastarelo steklarno. Ob petletki bo tovarna popolnoma modernizirana in bo do konca leta 1951 kapaciteta tovarne večja povprečno za 170%. Za pomoč pri gradnjah so se obvezali delavci steklarne, da bodo po svojem delu pomagali pri čimprejšnji dograditvi novih tovarniških objektov. Uprava tovarne je s pomočjo sindikata v veliki meri skrbela za izobrazbo in vzgojo novega kadra. V letu 1947 se je vršil enomesečni

knjigovodski administrativni tečaj, ki je trajal 1 mesec in ga je posečalo 30 oseb. Celoletni strokovni tečaj pa je namenjen za steklarje, ki izdelujejo laboratorijsko steklo. Sedaj se vrši tudi 6 mesečni tečaj za oddelkovodje in dvomesečni tečaj za priučene delavce, ki ga poseča 30 oseb. Vajeniška šola je do sedaj pokazala zelo lepe uspehe. Uprava tovarne bo v letu 1948 zgradila lep vajeniški dom, v katerem bo prostor za vajence, ki so tudi od drugod. Tovarna ima tudi

svojo ekonomijo, s katero zalaga menzo, kjer imajo delavci okusno in ceno hrano za 22 dinarjev dnevno. V sindikat je vključenih 98% vsega zaposlenega delavstva, ki so do sedaj v celoti izrabili svoj letni dopust. Tudi kulturno prosvetno delo je živo, imajo svoj orkester, dramski odsek, pevski zbor in fizikalni aktiv. V rdečem kotičku imajo lepo knjižnico. Steklarna Hrastnik stopa uspešno v drugo leto Titove petletke, v borbo za nove zmage.

Prispevek kovinarjev za izvedbo plana v reviriu Zagorje

Strojni in elektroobrat spadata med pomožne rudniške obrate. Tudi kovinarji teh obratov so izpolnili častno nalogo pri izvedbi planske produkcije premoga v prvem letu petletke. Rudar in kovinar se medsebojno dopolnjujeta. Kovači, ključavničarji, varilci, mehaničarji in električarji so rudarju prvi pomočniki. Današnji rudar ne more biti brez teh pomočnikov, če hoče dosežati plansko proizvodnjo. Zato sta rudar in zunanji delavec v delu tesno povezana, vsak je na svojem mestu in vsak ima svojo delovno nalogo.

Reparturne delavnice imajo nalogo vzdrževati pogon, stroje in instalacije. Izvor, motala, kompresorji, ventilatorji, sesalke, separacija in ostala mehanizacija, morajo biti v nemotenem pogonu za dosego načrte proizvodnje. Včasih večkrat, včasih manjkrat na dan zabrni telefon: »Tu jama, greje se ležaj pri sesalki«, ali »prekinjen je električni tok, varovalke pregorele«, itd. Služba za taka popravila je na zadostni višini. Takoj se pokliče na delo tovariš, ki mu je stroj dobro poznan, zaradi takojšnjega popravila in obnovitve obrata. Za taka hitra popravila so stalno na razpolago tov. Celestina za sesalke, tov. Moškrom za kompresorje, tov. Taufar za izvozne stroje, tov. Zupan in Ravnikar za elektronaprave. Ti tovariši in

njihovi pomočniki, se niso odtegnili delu pri nujnih popravilih, tudi če so bili klicani na delo iz postelje in jim gre v prvi vrsti vse priznanje, da so bile okvare hitro popravljene in produkcija ni trpela.

Trditve reakcionarnih agentov v začetku leta, da ne bomo mogli izvršiti postavljene planske produkcije premoga, ker stroji ne bodo dobavljene, se niso uresničile. Kovinarji so storili vse, da z dobavljenimi stroji in z razpoložljivim materialom zadovoljijo potrebe jame v pripravi in izvozu. Ob koncu prvega leta nae patletke, lahko položimo obračun našega dela:

vzdrževanja obrata, postavitev izvoznega motala v jamo z vso opremo, montaža provizor, glavnega izvoznega stroja, ki je še v delu, preureditev izvoznega motala iz prevračevalca za jalovišče, postavitev 6 novih vlačilnih motal, montaža 6 črpališč v jami z vso opremo, postavitev 2 kompresorjev, prestavitev 2 kompresorjev z vso opremo, montaža 8 transformatorjev z razdelilnimi napravami visoke in nizke napetosti, prosti vodi in kalblovodi itd. Kolektiv strojnega in elektroobrata je pripomogel, da so bile pravočasno

V januarju se morajo popraviti volivni imeniki

Beograd, 1. jan. Komite za zakonodajo in izgradnjo ljudske oblasti pri vladi FLRJ je izdal navodila za izvajanje zakona o volivnih spiskih. V navodilih je poudarjena dolžnost ljudskih odborov, da vsako leto v januarju popravijo volivne spiske in vanj vnesejo vse spremembe, ki so nastale prejšnjem letu. Posebno važno je popraviti spiske ker so od začetka 1945 leta, ko so bili sestavljeni, nastopile znatne izpremembe in so mnoge osebe v tem času izpremenile bivališče ali pa dosegle volivno pravico s polnoletnostjo.

Ti spiski so bili sicer popravljani toda vendar ne ustrezajo dejanskemu stanju zato morajo ljudski odbori v januarju 1948 leta pregledati volivne spiske, jih popraviti in dostaviti komisiji za volivne imenike spise vseh oseb, ki so z različnih vzrokov izgubili volivno pravico (umrli, precejljeni itd). Prav tako morajo ljudski odbori v januarju navesti vse osebe, ki so s polnoletnostjo dobile volivno pravico, kakor tudi one ki so se preselile ali bile demobilizirane. Popravljenе volivne spiske je treba dostaviti komisiji za volivne imenike najkasneje do 5. februarja leta 1948. Ta jih bo pregledala in popravila, če bo potrebno, ter jih vrnila prizadetemu ljudskemu odboru.

Osebe, ki služijo vojaški rok, ostanejo še nadalje vpisane v stalnem volivnem imeniku v kraju kjer prebivajo.

Osebe, ki so izgubile volivno pravico, morajo doseči, da jih ponovno vpišejo v volivni spispek, če ustrezajo zakonskim pogojem, ali na zahtevo javnega tožilca ali pa, če zahtevajo obnovo postopka, da se razveljavi prejšnji sklep o izgubi volivne pravice.

Osebe, ki so izgubile volivno pravico z besodbo sodišča iz drugih razlogov, kakor so navedeni v točkah od 1 do 4 odstavka 2 čl. 4 zakona o volivnih spiskih, morejo ponovno dobiti volivno pravico šele po preteku časa, z katerega so bile obsodene, ali s pomilostitvijo. Stalni volivni imenik za področje vsakega krajevega mestnega ali rajonskega ljudskega odbora se mora voditi po pravilu v eni zvezki ki mora biti vezana in na zadnji strani potrjen od volivne komisije.

Komisija volivne imenike mora skrbeti, da krajevni in rajonski imeniki odbori vestno in pravilno vodijo volivne imenike in jih točno in redno popravljajo. Predsedstva vlad ljudskih republik pa bodo nadzorovala vse organizacije, ki vodijo volivne spiske. Sklicala bodo najkasneje do 5. januarja 1948 leta predstavnikov vseh okrajnih in mestnih komisij za volivne spiske in jim dala navodila za delo, te komisije pa morajo do 8. januarja najkasneje sklicati sestanek predstavnikov ljudskih odborov in zasluzbenci, ki vodijo volivne spiske ter jim dati podrobna navodila za vodenje in popravke volivnih imenikov.

Aktivizacija mladine v zvezi z mladinskimi volitvami našega okraja

V mesecu decembru 1947 se je mladina našega okraja precej razgibala, saj vol svoj forum v osnovnih organizacijah. Mladina v delavskih aktivih je že izvedla volitve svoje aktivne. Mladina v naših kmečkih aktivih jih je volila 31. dec. 1947. Na predvolivnih sestankih po vseh se vidi, da je mladina precej živahna in precej razgledana. Bavi se ne le z mladinskimi vprašanji, temveč z vprašanji davkov, dvojnih cen itd. Mnogo je govora o krajevnih planih, kjer kaže mladina mnogo zanimanja. Pred mladino so postavljajo nove naloge, mladinska organizacija prehaja v širino. Govori se mnogo o zadružnih domovih, kjer bo mladina mnogo pomagala. V zvezi s splošno izobrazbo se je naša mladina odločila, da bo aktivno sodelovala pri gradnji šol in prosvetnih objektov kot bo to v Zidanem mostu. Mladih in desetina mladincev je že odšla v Radeče, kjer pripravljajo les za graditev šole v Zidanem mostu.

Naša mladina se poleg važnosti raznih dejavnosti zaveda tudi največje svoje naloge, to je samozorganizacija. Tudi

kulturno prosvetnim delom so začeli. N. pr. aktiv Kolovrat, ki je bil na precej nizki stopnji, je sedaj začel z vajami za prireditelje. Isto tudi aktiv Dolo pri Litiji. V zvezi z mladinskimi volitvami so se formirali tudi novi mladinski aktivni kakor Zirovnica, Kroglice.

Sekretariat okr. odbora LMS se je obvezal, da bo v času volitev pritegnil še tistih 17% mladine v mladinsko organizacijo, ki je do sedaj še stala ob strani.

Ob novem letu pozivamo vso mladino našega okraja, da se čim bolj posveti ideološki izgradnji i. da vedno nosi v srcu besede našega maršala Tita, ki jih je izrekel na otvoritvi proge Samac-Sarajevo. Mladinci in mladinke vaša prva dolžnost je, da se učite. Naši mladinci postavljamo važne naloge, vendar si zapomnite, vaša najvažnejša naloga je učenje! Mladinci! Če se bomo držali besed maršala Tita, bo postala naša organizacija dejanska mladinska, kar pomeni najboljša.

Sever Lado.

S tekmovanjem v izgradnji k novim uspehom v drugem letu Titove petletke 1948

Zelijo podjetja, ustanove in vse množične organizacije okraja Trbovlje.

Uprava Zasavskih premogovnikov: Trbovlje, Zagorje, Hrastnik, Opekar, na Trbovlje, Apnenice Zagorje.

Okrajni odbor OF OLO Trbovlje, okrajni odbor AFZ okrajni odbor LMS Zvezno tajništvo rudarstva industrije Slovenije Trbovlje Okrajni sindikalni svet, podružnica rudarjev Trbovlje, Zagorje, Hrastnik, Okrajni odbor zveze borcev, Okrajni odbor vojnih invalidov, Okrajni fizikalni odbor, SFD Rudar, Cementarna tr-

bovlje, Elektrarna Trbovlje, Steklarna Hrastnik, Kemična Hrastnik, Okrajni magazin, MLO Trbovlje, Mestni odbor OF Trbovlje, Mestno gospodarsko podjetje Trbovlje, Gospodarsko podjetje KLO Zagorje in Hrastnik.

Vsem delovnim kolektivom okraja Trbovlje in vsemu delovnemu ljudstvu, da bodo vedno sledili pozivu našega maršala tov. Tita in z vso voljo izpolnjevali svoje obveze in s tem dokazali, da hočemo biti tudi v drugem letu Titove petletke med prvimi.

S Titom v lepšo bodočnost!

Delo žena trboveljskega okraja

V nedeljo, 1. decembra je bilo v Trbovljah predkongresno zborovanje žena, iz poteka zborovanja je bilo razvidno, da je AFZ v centrah organizirala 3 domove igre in dela in prevzela nad njimi patronat z mesečnimi prispevki din 3.500. Prav tako so prevzele patronat nad dijaškim domom isto s 3.500 din. Organizirale so posvetovalnico za matere in predhodno sobo za matere v Zidanem mostu.

Sodelovale so pri raznih prostovoljnih delih in opravile 19.410 ur. Pri raznih kmečkih delih so žene centrov in vasi opravile 3545 ur. Skupno so nabrale v denarju za razne namene 165.377,50 din. Za počitniško kolonijo so zbrale 1556 in pol kg razne hrane.

Skrbele so za vključevanje novih delovnih moči v proizvodnjo. Tako da je v Trbovljah naraslo število zaposlenih žena od 311 na 560. Na dnevnem kopu Dobrna-Guida opravljajo od 176 žena 172 žena moška dela. Žene so imele 161 masovnih sestankov in 51 raznih predavanj.

Med razpravljanjem so ženske govornice o raznih gospodarskih vprašanjih kot o dvojnih cenah in davkih vzgoji mladine.

Ženske so sprejele naslednje obveznosti za predkongresno tekmovanje in sicer:

1. Po vseh odborih bomo utrdile in razširile našo organizacijo. Naredile bomo mesečni načrt dela. Imele bomo 14 dnevne seje in pošiljale 14 dnevna poročila.

2. Nudile bomo vso pomoč novo-

izvoljenim LO, seznanile sleherno ženo z okrajnimi in krajevnimi plani in jim v predavanjih razložile pomen planov in nalog, ki jih plan postavlja pred nas.

3. Skrbele bomo za dvig strokovnih kadrov in v ta namen naredile do 1. jan. 1948 seznam vse mladine nad 14 let, ki nima primerne zaposlitve in jo usmerjale v razne strokovne tečaje.

4. Organizirale bomo šivalne tečaje v Zagorju, Trbovljah in Hrastniku in Dolu pri Hrastniku.

5. Dvignile bomo članstvo OF za 2%.

6. Organizirale bomo skupno s soc. skrbstvom po sektorjih konference z obiskovalkami in postavile obiskovalke v Cemšeniku 2, St. Lampertu 1 in Sv. Urh-Bevško 2 in Turju 2.

7. Zvišale bomo število naročnic lista »Kmečka žena« na vasi za 100 naročnic in pridobile naročnice za centralni list »Žena danes« in ostalo časopisje.

8. Pridobile bomo nove žene za delo v produkciji.

9. Pridobile bomo žene, da bodo postale članice raznih zadrug, to ma-tille pomen dvojnih cen in poudarjale pomen rednega plačevanja davkov.

10. Cim uspešneje bomo izvedle akcijo za pomoč primorskim otrokom, ta bodo čutili, da svobodna domovina čuti in skrbi zanje.

Ob zaključku so bile poslanc resolucije tov. maršalu Titu, tov. Mihi Marinku in Centralnemu odboru AFZ v Beogradu.

Vajeniški domovi v trboveljskih revirih

V območju Zasavskega bazena bomo letos gradili večje število domov za vajence. Uprava Zasavskih premogovnikov, bo gradila v letu 1948 vajeniške domove v Trbovljah za 150 vajencev, v Zagorju za 100 in v Hrastniku za 50. Domovi bodo popolnoma novo zgrajeni po vseh treh rudnikih. Uprava Zasavskih premogovnikov se je obvezala, da bo vajeniške domove dogradila do novembra 1948. Predvideno pa je, da se do leta 1951 zgradi večja industrijska šola. Tudi Mestni ljudski odbor Trbovlje bo gradil vajeniški dom za vajence gradbenih podjetij in obrtniške stroke. Mestni ljudski odbor Trbovlje predvideva število vajencev oziroma velikost vajeniškega doma za 100 vajencev. MLO se je obvezal, da bo postavil vajeniški dom do decembra 1948. Tu je Cementarna Trbovlje in Elektrarna Trbovlje bosta skupno gradili vajeniški dom. Uprave so se zavezale da bodo dogradile vajeniški dom isto tako do decembra 1948. Ravno tako bo tudi steklarina Hrastnik gradila za vajence svoj vajeniški dom. Vsi vajenci v Zasavskem bazenu, kakor rudarsko-kovinarski, Cementarna, elektrarna in steklarina, kakor obrtniški, stannujejo zaenkrat na svojih domovih, kjer so tudi oskrbovani. Za gradnjo vajeniških domov bo seveda to od padlo in bodo na ta način vajenci med seboj veliko bolj povezani.

Nepopravljivo tovarnenje

Decembra 1947 je izšla odredba, da dobijo otroci do 6 let na svojo živilsko nakaznico 1/2 kg piškotov, 1/2 kg riža in 1/2 kg pomaranč. To je zelo prav prišlo za naše malčke, toda sindikalni odbor uprave Zasavskih premogovnikov je to odredbo »zholjšal« in odločil po svoje takole:

To pripada samo onim, kjer hodi v službo samo en član družine; ako pa hodi v službo oče in mati, so to »dvojni zaslužkarji« in si to seveda lahko kupijo po črni borzi.

Če bi bila taka »modrost« še kje drugje, kol v glavah dveh sindikal-

nih funkcionarjev imenovanega odbora, potem bi se ženske prav gotovo branile iti v proizvodnjo, ker bi bile ob takih odločitvah nerazglednih funkcionarjev prizadete. K. S.

Fizkultura

Tekmovanje v nogometu za prvenstvo Slovenije se je končalo v nedeljo, dne 21. z zadnjo tekmo Rudar proti Polet, Maribor, z rezultatom 4:1 za Polet. Po igri, ki jo je dalo pomlajeno moštvo Rudarja, je neodločen rezultat odgovarjal poteku igre. Predstavniki revirjev Rudar je nepričakovano ostal na 6. mestu, čeravno je imel vse izglede, da se plasira na višje lestvice. V pokalnem tekmovanju za pokal FLRJ je dosegel Rudar Trbovlje lep uspeh ter bi lahko z uspehom nadaljeval tekmovanje v zaključni fazi za prvenstvo Slovenije. Zal pa so poškodbe igralcev, neljub incident na igri Polet-Rudar v mesecu novembru, so vrgli moštvo iz čra ter se nikakor ni moglo opomoči. In preživlja danes krizo v moštvu. Del neuspeha pa leži tudi v moštvu samega zaradi nedisciplin posameznih igralcev, ki se niso pokoravali sklepom Upravnega odbora, da je tekme treba odigrati čeravno na nevtralnem terenu ker so doma zaradi nedisciplinirane publike zaenkrat ne sme igrati. Dokler ni igra zaključena.

Odigrateh moštva, ki so se pokazali nedisciplinirani, so moštva, sklepali disciplinski odbor. Treba je enkrat za vselej vedeti, da je disciplina neobhodno potrebna za dosego uspehov in to velja za vse sekcije sindikalnega SFD Rudar.

Le tedaj, če se bodo vsi zavedali svojih dolžnosti, bo lahko Rudar uspešno napredoval v letu 1948, za kar im vse pogoje.

Vsi dopisi ki niso bili objavljeni v prvi številki, bodo objavljeni v drugi.